

etäopiskelu

etätö

etälääkäri

etäpappi

ETÄNÄ elämisen iloista ja suruista

Olemme siirtyneet ”etä”-aikaan. Koronatauti sai aikaan etätyön, etäopiskelun, etälääkärit ja etäpapit. Kaiken tämän on mahdollistanut ihmeellinen internet. Kun korona riehui pahimmillaan, olivat kirkkojenkin ovet kiinni. Vähitellen otettiin sisään muutama ihminen kerrallaan. Messuja alettiin striimata, jolloin niitä voi seurata kotona omalta tietokoneelta, mutta netittömät ihmiset olivat eristyksissä kirkon palveluista. Hautajaisiin ei saanut tulla kuin pieni määrä omaisia. Vanhuksia ei saanut käydä tervehtimässä hoitolaitoksissa kuin enintään lasin takaa. Moni kuoli yksinäistäkin yksinäisempänä.

Riipaisevat kuvat ja tilanteet

Lehtikuvat, missä omaiset yrittävät puhua ikkunan takaa muistisairaana omaisensa kanssa, olivat riipaisevia. Kasvomasakit lisäsivät vierauden tuntua molemmin puolin. Pienen lapset näkivät ensimmäisenä vuotenaan vain puolet ihmisten kasvoista.

Eräs kollegani sanoi: Mieluummin kuolen koronaan kuin yksinäisyyteen. Se paljastaa ihmisen perustarpeen olla toisen lähellä ja saada kokea rakkautta. Mieluummin ihmataan kuolemaa kuin jäädään yksin.

Suomalaisten yksinäisyys ja masennus lisääntyivät koronan aikana. Henkilökohtainen kontakti on jokaiselle elintärkeää. Viimeisten ohjeistusten mukaan myös lastensuojelun työntekijöiden tulee tavata henkilökohtaisesti kaikki asiakkaat. Traagisia asioita on tapahtunut, kun ei ole kohdattu ihmisiä. He ovat olleet vain tapauksia paperilla.

Oma lukunsa ovat etävanhemmat, joiden määrä avioerojen myötä lisääntyy koko ajan. Aikuiset eivät aina huomaa lasten ikävää omien huoliensa keskellä.

Jääkö ilman ehtoollista

Koin itsekin hyvin turhauttavana sen, että en päässyt korona-aikana messuun. Kirkkosakäymiseen olin tottunut lapsuudestani asti, kuten moni muukin. Erään kerran jäin kirkon lasioven taakse toisen eläkepapin kanssa, kun sisään ei saanut tulla kuin muutama henkilö. Näimme, kuinka sisällä olijat nauttivat ehtoollista alttarilla, mutta meillä ei ollut sinne pääsyä.

Toimin erään kollegani tavoin siten, että nautimme kotona puolisoni kanssa ehtoollisen. Ajattelin, että tämä on hätätilanne, mikä oikeuttaa kotiehtoollisen. Olinhan sitäpaitsi itse pappi! Vaikka kirkkojärjestys ohjeistaa hieman eri tavoin, en katsonut

sen olevan kovin suuri synty. Käskihän Herramme viettämään tätä pyhä ateriaa usein Hänen muistokseen.

Messu tietokoneelta

Hyvä asia on, että nykyään striimattuja messuja voi seurata kotona, jos on sairas tai on liikkumisrajoitteita tai on pitkät matkat. On hyvä, että syrjäkylilläkin voi päästä osallisiksi "kirkonmenoista" etänä. Näin teimme myös puolisoni kanssa ollessamme sairaina.

Kun ehtoollisenvietto alkoi, kuva pysähtyi alttaritauluun tai kukkiin, ja koimme tulvamme poissuljetuiksi messun ydintapah-tumasta. Emme nähneet kenenkään käyvän ehtoollisella. Mietin, mitä oikein pelätään, jos ehtoolliselle menevien ihmiset näkyisivät tietokoneen näytöllä. Me etänä olijat näkisimme, että siellä on seurakunta koolla. Suomalainen kristillisuus on äärimmäisen yksityistä. Papit ja seurakuntien työntekijät niinkuin myös seurakuntalaiset voisivat alkaa näyttää rohkeasti väriään julkisesti tarvitsematta pelätä tulevansa leimatuksi kiikhouskovaiseksi.

Ovet auki kirkkoon

Kaikkien kirkkojen ovet tulisi avata, niin kuin Tampereen Aleksanterin kirkossa on tehty. Ovet ovat olleet auki joka arkipäivä jo 15 vuoden ajan. Paikalla on ihmisiä, joiden kanssa voi puhua, tai vain istua hiljaa penkissä. Erityisesti koronan aikana kirkkojen ovien olisi pitänyt olla auki. Ihmiset olisivat voineet tulla suureen kirkkotilaan hiljentymään ja saamaan uutta voimaa elämään. Turvaetäisyydet olisivat hyvin toteutuneet. Kirkon tulisi osoittaa, että ihmisiä ei tarvitse pelätä, eikä sitä, että joku näkee minut kirkossa.

Etäyhteydet ovat toisaalta avanneet myös uusia mahdollisuuksia. Kaukanakin asuvat ovat voineet osallistua erilaisiin ko-

kouksiin tai tapaamisiin. Perheenjäsenet ovat voinut pitää yhteyttä pitkistä välimatkoista huolimatta. Samaan aikaan on monelle tullut vaikeaksi asiointi pankkeissa tai muissa virastoissa, joiden aukioloajat on minimoitu.

Läsnä ja lähellä

Persoonallinen kohtaamisen ja etätapaamisten tulisi olla vaihtoehtoja, ei ainoita mahdollisuuksia kommunikoida. Maassamme on yhä paljon ihmisiä, joilla ei ole digitaalitoja eikä tietokonetta. Heitä tulee palvella kuten kaikkia muitakin. Erityisesti hengellisen ja henkisen tuen saanti pitäisi aina olla henkilökohtaista. Ruumiin kieli, ilmeet, eleet ja kosketus ovat osa ihmisyyttämme.

Herran siunauksessa pyydämme: "Käänä kasvosi meidän puoleemme". Vaikka Jumalakin tuntuu usein olevan kaukana, "etänä", hän voi samalla elää sydämässämme antaen meille uskoa toivoa ja rakkautta. Hän on läsnä ja lähellä, ei etänä. Apostoli Paavalin sanoin: "Hänessä me elämme, liikumme ja olemme".

Soili Juntumaa eläkepappi, Orivesi

